

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 716-01/16-1/ EPA 1067-VII
Ljubljana, 13. april 2016

Državni svet Republike Slovenije je na 39. seji 13. 4. 2016 na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 23/03, 69//04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M n e n j e

k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1J) - druga obravnava

Državni svet dopolnjen predlog zakona **podpira**.

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških se primarno izvršujeta dve odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije, in sicer odločba št. U-I-97/13, s katero je bila ugotovljena neskladnost prvega stavka prvega odstavka 193. člena Zakona o prekrških-1 (v nadaljevanju: ZP-1) glede izključitve pravice do povračila plačane globe v primeru, ko je prišlo do ustavitve postopka o prekršku zaradi zastaranja, in U-I-12/12, s katero je bil razveljavljen institut uklonilnega zapora. Posledica odprave uklonilnega zapora je bil sprejem pravne podlage za nadomestno izvršitev neplačane globe z uvedbo instituta nadomestnega zapora in prenova instituta nadomestitve plačila globe z delom v splošno korist. Druge spremembe, ki jih predlog zakona še vključuje, so predvsem: sistemska uskladitev rokov za zastaranje pregona prekrškov, nova sistemska umestitev instituta obročnega plačila globe in stroškov postopka, razširja se teritorialna veljavnost ZP-1 na pripadnike Slovenske vojske na misijah v tujini, uvaja se ustrezna izenačitev registrirane istospolne skupnosti z zakonsko skupnostjo, neregistrirane pa z zunajzakonsko skupnostjo, uvaja se razbremenitev prekrškovnih organov z uvedbo instituta napovedi zahteve za sodno varstvo, določajo se pravne podlage za vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za upravljanje evidenc prekrškovnih organov pri Ministrstvu za pravosodje in določajo se izjeme za posege v tajnost pisem in drugih občil v primeru hujših prekrškov.

Državni svet pozdravlja postopek sprejemanja omenjenega predloga zakona, ki je vključeval tri medresorska usklajevanja in številna strokovna usklajevanja, s čimer je bila v razpravo že pri oblikovanju zakona aktivno vključena širša javnost. Obenem pa Državni svet opozarja, da ZP-1 zaradi številnih sprememb, v določenih delih postaja nepregleden in, kot je v svojem mnenju omenil Sodni svet, potreben poenostavitve.

Državni svet opozarja na vprašanje, ali bo z izvršitvijo ukrepa nadomestnega zapora dosežen namen, če bo ukrep izveden bistveno kasneje, kot je bil storjen prekršek. Predlog zakona predvideva izvršitev omenjenega ukrepa do zastaranja izvršitve globe, kar je npr. v primeru davčne izvršbe deset let. Predstavniki ministrstva so pojasnili, da 29. člen predloga zakona (nov 192. a člen v devetem odstavku) vsebuje varovalko, da sodišče ustavi postopek odreditve zapora, če ta ukrep glede na okoliščine konkretnega primera ne bi bil sorazmeren in pravičen.

Državni svet ugotavlja, da so bili na 20. seji Odbora za pravosodje 6. 4. 2016, na predlog poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD, sprejeti amandmaji odbora k 7. (določa se omejitev pravnih posledic neplačila globe in stroškov postopka, in sicer bo prepoved izdaje potrdil iz uradnih evidenc, izdaje in podaljšanja dovoljenja z upravnega področja, na katerem je storjen prekršek, če se to področje nanaša na javni red, organizacijo javnih zbiranj, vozniška dovoljenja ali registracijo motornih vozil in drugega upravnega področja, na katerem je bil storjen prekršek, če tako določa zakon lahko trajala najdlje tri (3) leta od pravnomočnosti prekrškovne odločbe, s katero so bili izrečeni neplačana globa in stroški postopka), 8. (nomotehnični popravek), 24., 29. (določena je izrecna uporaba Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij v primeru odložitve izvrševanja nadomestnega zapora) in 45. členu (določen je dve (2) letni rok za uveljavitev izvajanja zakona za storilce, ki ne plačajo globe ali stroškov postopka in se zoper njih vodi prisilna izterjava na podlagi drugega odstavka novega 20. člena, kar bo omogočilo upravnim organom, ki izvajajo naloge na področju javnih zbiranj, vozniških dovoljenj in registracije motornih vozil, da bodo ustrezno prilagodili (informacijske) sisteme in delovne procese za izvajanje predmetne določbe).

V 24. členu predloga zakona je predlagatelj želel uvesti poseg v tajnost pisem in občil (37. člen Ustave Republike Slovenije) v primerih varstva konkurence in v primerih, ko je to nujno za pridobitev nevsebinskih komunikacijskih podatkov za odkritje prekrškov in storilcev prekrškov, ki pomenijo kršitev ustavne prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti, nasilju, nestrpnosti zoper narodnostno, rasno, versko ali drugo posebej ranljivo skupino. Državni svet ugotavlja, da je bil k 24. členu predloga zakona na Odboru za pravosodje, na predlog poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD sprejet amandma odbora, ki je v osmi alineji (67. člen zakona) zadržal le vsebino glede posega v pravico do komunikacijske zasebnosti pravnih oseb, kadar gre za prekrške s področja varstva konkurence ter s področja trga z električno energijo ali zemeljskim plinom. Glede preostalega dela predlagane spremembe 24. člena pa sprejeti amandma sledi utemeljitvam različnih institucij (Informacijski pooblaščenec, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – Direktorat za informacijsko družbo in Zakonodajno – pravna služba DZ), ki so opozarjale, da bi bil poseg lahko neustaven z vidika (ne) sorazmernosti posega v pravico do komunikacijske zasebnosti glede prekrškov s področja sovražnega govora (20. člen Zakona o javnem redu in miru – ZJRM-1). Tudi matična Komisija za državno ureditev je glede omenjenega člena v svojem mnenju k predlogu zakona opozorila predvsem na nujnost dodatne obrazložitve predlagatelja zakona o uporabi testa sorazmernosti glede posega predlagane ureditve v zasebnost storilca prekrška. V mnenju je komisija še zapisala, da je s strani predlagatelja potrebno pojasnilo glede nujnosti, primernosti in sorazmernosti omenjenega posega, glede na koristi, ki bi nastale s posegom v pravice storilca prekrška. Državni svet je sicer že pri obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem redu in miru (EPA 990-VII) opozoril na

potrebo po ureditvi vprašanja sovražnega govora v okviru prekrškovnega prava, kar je bil tudi povod za predlagane zakonske spremembe. Dejstvo je, da v tem primeru trčimo na dve ustavni kategoriji, sankcioniranje sovražnega govora in pravico do zasebnega komuniciranja in varstva osebnih podatkov, vendar mora zakonodajalec predlagati rešitve, ki bodo ustrezale najvišjim ustavnim standardom.

Državni svet je izpostavil tudi vprašanje neupoštevanja pripomb Vrhovnega državnega tožilstva glede neselektivne nesorazmernosti zastaralnih rokov, v primerjavi z roki iz Kazenskega zakonika in pozval predlagatelja zakona, da svoje stališče glede neupoštevanja omenjenih pripomb dodatno obrazloži. Predlagatelj je pojasnil, da gre v primeru zastaralnih rokov za sistemsko rešitev, ki je bila sprejeta na podlagi različnih stališč strokovne javnosti, znotraj katere pa glede obravnavanega vprašanja ni prišlo do soglasja.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik